

Kursplan för läsåret 2001/2002

HYDROLOGI OCH AKVATISK EKOLOGI VVR110

Hydrology and Aquatic Ecology

Poäng: 9.0 **Betygskala:** TH. **Obligatorisk för:** W1.

Kursansvarig: Professor Ronny Berndtsson, Teknisk Vattenresurslära, univ lektor Lars-Anders Hansson, Limnologi..

Prestationsbedömning: Obligatoriska betygsatta inlämningsuppgifter. Skriftlig tentamen (4 tim) efter det 2 (lp 2).

Övrigt: Kursen bedrivs som ett samarbete mellan Institutionen för teknisk vattenresurslära och Ekologiska institutionen.

Mål:

Syftet med kursen är att visa på samspelet mellan de hydrologiska och biologiska processerna och människans påverkan. Studenterna ska efter kursen ha grundläggande kunskaper i hydrologi och akvatisk ekologi. Studenterna ska också få insikt i kopplingarna mellan biologiska och fysikaliska processer/förhållanden i några vattenbaserade ekosystem. Ett exempel på sådana kopplingar är näringsämnenas retention i omland, påverkan och transport genom avrinning, tillgänglighet i sjöar beroende på blandningsförhållande och fytoplanktonarters utbredning och succession över säsongen. Påverkan av mänskliga utsläpp till vattenmiljöer och vad detta har för betydelse studeras.

Innehåll:

Vattenresurslära. Mänskliga behov, tekniska system för vattenhantering, mänsklig påverkan, avrinningsområdet.

Vattnets kretslopp. Det hydrologiska systemet, vattenbalans, nederbörd, avdunstning, infiltration, grundvatten, avrinning. Rinnande vatten och sjöar. Flödesdämpning, introduktion till termodynamik och strömningsprocesser, omblandning, omsättningstider, skiktning av vattenmassan, ämnestransport, syrgasförhållanden, sedimentation, grundläggande kanalströmning.

Ekologiska grundbegrepp. Allmänna grundbegrepp såsom evolution, genetik och ekosystemteknologi. Näringsrika och näringsfattiga sjöar, samspelet mellan olika trofiska nivåer (som fytoplankton, zooplankton och fisk), eutrofiering, kopplingen mellan sediment och vattenmassa för utbytet av näringsämnen, littoral och pelagiska näringskedjor, strandväxtlighet.

Kretslopp för näringsämnen. Kolets, kvävet och fosforns kretslopp, koppling mellan näringsämnen och fytoplankton, zooplankton och fisk, tillgänglighet av näringsämnen under olika tider.

Mänsklig påverkan. Påverkan från urbana områden, jordbruk och skogsbruk, sjöar och floder som recipienter, diffusa källors påverkan, reningsteknik, åtgärder i rinnande vatten och sjöar.

Undervisningen tar sin utgångspunkt i ett utvalt avrinningsområde där man gör fältövningar. Med detta som bakgrund och åskådningsexempel gör studenterna inlämningsuppgifter. Dessutom hålls traditionella föreläsningar och övningar.

Litteratur:

1. Brönmark, C. och L-A. Hansson, The biology of lakes, Oxford University Press, 1998.
2. Grip, H., och A. Rodhe, Vattnets vär från regn till bäck, Hallgren & Fallgren Studieförlag, 1994.
3. Smith, R., Smith, T., Elements of Ecology, Addison-Wesley, 1998*

* Ekologiboken kommer endast att användas extensivt i denna kurs. Den kommer dock att vara huvudsaklig textbok för kursen terrester ekologi i lp 4. Dessutom bedöms den ha stort värde som bredvidläsningsbok för denna kurs.

Delprov 1	0198
Part 1	

Poäng: 5.0 Betygskala: TH Obligatorisk för: W1.

Delprov 2	0298
Part 2	

Poäng: 4.0 Betygskala: TH Obligatorisk för: W1.